

ดุลการคลังภาครัฐบาลตามระบบสถิติเพื่อการศึกษาวิเคราะห์นโยบายการคลัง (สศค. หรือ GFS) ในช่วงไตรมาสแรก (ตุลาคม – ธันวาคม 2565) ของปีงบประมาณ 2566

ดุลการคลังภาครัฐบาลในช่วงไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2566 (ตุลาคม – ธันวาคม 2565) มีรายได้ 805,281 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว 54,596 ล้านบาท หรือร้อยละ 7.3 และมีรายจ่าย 1,160,021 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว 109,794 ล้านบาท หรือร้อยละ 8.6 ทั้งนี้ ดุลการคลังภาครัฐบาลในช่วงไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2566 ขาดดุล 354,740 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.9 ของ GDP และเมื่อพิจารณาดุลการคลังเบื้องต้นของภาครัฐบาล (Primary Balance) ซึ่งเป็นดุลการคลังที่สะท้อนถึงผลการดำเนินงานและทิศทางของนโยบายการคลังอย่างแท้จริง (ไม่รวมรายได้และรายจ่ายดอกเบี้ย รวมทั้งการชำระต้นเงินกู้และชดใช้เงินคงคลัง) ขาดดุล 269,432 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.5 ของ GDP (รายละเอียดปรากฏตามตารางที่แนบ) ดังนี้

ตาราง ดุลการคลังของภาครัฐบาลตามระบบ สศค. ในไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2566 (ตุลาคม – ธันวาคม 2565)

หน่วย : ล้านบาท

ประเภท	ไตรมาสแรก				เปรียบเทียบ	
	2566	% of GDP ^{1/}	2565	% of GDP ^{1/}	จำนวน	ร้อยละ
1. ภาครัฐบาล						
1.1 รายได้	805,281	4.4	750,685	4.4	54,596	7.3
- รัฐบาล (รัฐบาลและกองทุนนอกงบประมาณ)	870,885	4.8	862,815	5.0	8,070	0.9
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	212,881	1.2	206,126	1.2	6,755	3.3
- หักการนับซ้ำ ^{2/}	278,485	1.5	318,256	1.9	(39,771)	(12.5)
1.2 รายจ่าย	1,160,021	6.4	1,269,815	7.4	(109,794)	(8.6)
- รัฐบาล (รัฐบาลและกองทุนนอกงบประมาณ)	1,254,276	6.9	1,416,629	8.3	(162,353)	(11.5)
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	184,230	1.0	171,442	1.0	12,788	7.5
- หักการนับซ้ำ ^{2/}	278,485	1.5	318,256	1.9	(39,771)	(12.5)
1.3 ดุลการคลังภาครัฐบาล	(354,740)	(1.9)	(519,130)	(3.0)	164,390	31.7
1.4 ดุลการคลังเบื้องต้นของภาครัฐบาล	(269,432)	(1.5)	(442,400)	(2.6)	172,968	39.1

หมายเหตุ 1/ GDP ปีงบประมาณ 2565 เท่ากับ 17,135,203 ล้านบาท ปีงบประมาณ 2566 เท่ากับ 18,231,900 ล้านบาท GDP (ข้อมูล ณ กุมภาพันธ์ 2566)

2/ หักการนับซ้ำ (Consolidate) คือ การหักล้างการบันทึกธุรกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างภาครัฐบาล เช่น รายจ่ายเงินอุดหนุนของรัฐบาลจะบันทึกเป็นธุรกรรมที่ซ้ำกับ

รายได้เงินอุดหนุนของกองทุนนอกงบประมาณ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ดังนั้น ธุรกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างกันนี้จึงควรถูกหักล้างออก โดยหักจำนวนเดียวกัน

1. ดุลการคลังรัฐบาล รัฐบาล (รวมกองทุนนอกงบประมาณ) มีรายได้รวม 870,885 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว 8,070 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.9 ประกอบด้วย รายได้รัฐบาล 682,762 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว 66,516 ล้านบาท หรือร้อยละ 10.8 เป็นผลจากการจัดเก็บภาษีจากฐานเงินได้ที่เพิ่มขึ้นเป็นสำคัญ โดยเฉพาะภาษีเงินได้นิติบุคคลสุทธิจัดเก็บได้สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว 19,361 ล้านบาท การนำส่งรายได้ของส่วนราชการอื่นที่มีรายได้พิเศษจากการนำส่งทุนหรือผลกำไรส่วนเกินของทุนหมุนเวียน และการนำส่งรายได้ของรัฐวิสาหกิจที่เหลื่อมมาจากปีงบประมาณก่อนหน้า รวมทั้งการจัดเก็บอากรขาเข้าได้เพิ่มขึ้น เนื่องจากมีการชำระอากรขาเข้าย้อนหลังตามคำพิพากษาคดี

สำหรับกองทุนนอกงบประมาณมีรายได้ทั้งสิ้น 188,123 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว 58,446 ล้านบาท หรือร้อยละ 23.7 สาเหตุสำคัญเกิดจากกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และกองทุนประกันสังคมได้รับเงินช่วยเหลือ (เงินอุดหนุนจากรัฐบาล) ต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว 29,816 และ 11,977 ล้านบาท ตามลำดับ

ด้านรายจ่าย รัฐบาล (รวมเงินกู้และกองทุนนอกงบประมาณ) มีการเบิกจ่ายรวม 1,254,276 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว 162,353 ล้านบาท หรือร้อยละ 11.5 ประกอบด้วย

- รายจ่ายรัฐบาล 1,041,174 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว 14,100 ล้านบาท หรือร้อยละ 1.4 โดยเป็นผลจากการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายที่สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว 17,260 ล้านบาท

- รัฐบาลมีการเบิกจ่ายเงินกู้ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยี่ยวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 และพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพิ่มเติม พ.ศ. 2564 จำนวน 51,351 ล้านบาท ที่ต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว 142,355 ล้านบาท หรือร้อยละ 73.5

- รายจ่ายกองทุนนอกงบประมาณ 161,751 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว 34,098 ล้านบาท หรือร้อยละ 17.4 โดยมีสาเหตุสำคัญจากกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติมีรายจ่ายค่าบริการทางการแพทย์ลดลง 22,500 ล้านบาท และกองทุนประกันสังคมมีรายจ่ายค่าผลประโยชน์ทดแทนกรณีต่าง ๆ และค่าบริการทางการแพทย์ลดลง 11,487 ล้านบาท

ดุลการคลังของรัฐบาลในช่วงไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2566 ขาดดุล 383,391 ล้านบาท

2. ดุลการคลังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) อปท. มีรายได้ 212,881 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว 6,755 ล้านบาท หรือร้อยละ 3.3 สาเหตุสำคัญเป็นผลจาก อปท. ได้รับจัดสรรเงินอุดหนุนสูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว 6,661 ล้านบาท ด้านรายจ่าย คาดว่า อปท. มีรายจ่ายจำนวน 184,230 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว 12,788 ล้านบาท หรือร้อยละ 7.5 จากรายได้และรายจ่ายดังกล่าว ส่งผลให้ดุลการคลังของ อปท. เกินดุล 28,651 ล้านบาท

ตาราง ดุลการคลังของภาครัฐบาลตามระบบ สศค. ในไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2566 ^{1/}

หน่วย : ล้านบาท

ประเภท	ไตรมาสแรก				เปรียบเทียบ	
	2566	% of GDP ^{2/}	2565	% of GDP ^{2/}	จำนวน	ร้อยละ
1. รัฐบาล						
1.1 รายได้	870,885	4.8	862,815	5.0	8,070	0.9
- รัฐบาล ^{3/}	682,762	3.7	616,246	3.6	66,516	10.8
- กองทุนนอกงบประมาณ	188,123	1.0	246,569	1.4	(58,446)	(23.7)
1.2 รายจ่าย	1,254,276	6.9	1,416,629	8.3	(162,353)	(11.5)
- รายจ่ายรัฐบาล ^{5/}	1,041,174	5.7	1,027,074	6.0	14,100	1.4
- เงินกู้เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและ สังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา	51,351	0.3	193,706	1.1	(142,355)	(73.5)
- กองทุนนอกงบประมาณ ^{4/}	161,751	0.9	195,849	1.1	(34,098)	(17.4)
1.3 ดุลการคลังรัฐบาล	(383,391)	(2.1)	(553,814)	(3.2)	170,423	30.8
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น						
2.1 รายได้	212,881	1.2	206,126	1.2	6,755	3.3
2.2 รายจ่าย ^{6/}	184,230	1.0	171,442	1.0	12,788	7.5
2.3 ดุลการคลัง อปท.	28,651	0.2	34,684	0.2	(6,033)	(17.4)
3. การหักนับซ้ำ ^{7/}						
4.1 รายได้	278,485	1.5	318,256	1.9	(39,771)	(12.5)
4.2 รายจ่าย	278,485	1.5	318,256	1.9	(39,771)	(12.5)
4. ภาครัฐบาล						
4.1 รายได้	805,281	4.4	750,685	4.4	54,596	7.3
4.2 รายจ่าย	1,160,021	6.4	1,269,815	7.4	(109,794)	(8.6)
4.3 ดุลการคลังภาครัฐบาล	(354,740)	(1.9)	(519,130)	(3.0)	164,390	31.7
4.4 ดุลการคลังเบื้องต้นของภาครัฐบาล	(269,432)	(1.5)	(442,400)	(2.6)	172,968	39.1

หมายเหตุ: 1/ ข้อมูล ณ วันที่ 22 มีนาคม 2566

2/ GDP ปีงบประมาณ 2565 เท่ากับ 17,135,203 ล้านบาท ปีงบประมาณ 2566 เท่ากับ 18,231,900 ล้านบาท GDP (ข้อมูล ณ กุมภาพันธ์ 2566)

3/ รายได้รัฐบาลตามระบบ สศค. มีฐานจากรายได้รัฐบาลสุทธิและปรับรายการตามนิยามของระบบ สศค.

4/ ข้อมูลกองทุนนอกงบประมาณ จำนวน 115 แห่ง ประกอบด้วย กองทุนนอกงบประมาณ 14 แห่ง ที่สำนักงานเศรษฐกิจการคลังสำรวจข้อมูลเอง ได้แก่ กองทุนประกันสังคม กองทุนเงินทดแทน กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กองทุนส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน กองทุนหมุนเวียนการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กองทุนสนับสนุนการวิจัย กองทุนเพื่อการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ กองทุนเงินค่าธรรมเนียบผ่านทาง กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย กองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำหรับกองทุนนอกงบประมาณที่เหลือได้รับข้อมูลจากกรมบัญชีกลาง

5/ รายจ่ายรัฐบาล มีฐานจากรายจ่ายรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดและปรับรายการตามนิยามของระบบ สศค.

6/ รายจ่าย อปท. พิจารณาจากข้อมูลการเปลี่ยนแปลงเงินฝากสุทธิของ อปท. ในระบบธนาคาร (Net Claims of Banking System) ของ อปท. และเงินฝากของ อปท. ในกระทรวงการคลัง

7/ การหักนับซ้ำ (Consolidate) เป็นการหักเงินอุดหนุนที่กองทุนนอกงบประมาณ อปท. และรัฐวิสาหกิจได้รับจากรัฐบาล โดยจะหักจำนวนเดียวกันในด้านรายจ่ายที่รัฐบาลจ่ายเงินอุดหนุนให้กับ กองทุนนอกงบประมาณ และ อปท.

ที่มา : ระบบ GFMS ระบบ GFMS_SOE กรมบัญชีกลาง กองทุนนอกงบประมาณ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ธนาคารแห่งประเทศไทย และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

จัดทำโดย : ส่วนระบบสถิติการคลัง กองนโยบายการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง โทร 0 2273 9020 ต่อ 3554 3550